

Osasairauspäivärahalla voi tukea työhön paluuta

Osasairauspäivärahaan muutoksia 1.1.2014

Osasairauspäivärahaan on tullut vuoden 2014 alusta lukien seuraavat muutokset:

- Osasairauspäivärahan maksamisen enimmäisaika on pidentynyt 120 arkipäivään (aikaisemmin 72 arkipäivää).
  - Kokoaikatyö määritellään laissa. Sillä tarkoitetaan alalla normaalisti sovellettavan työehtosopimuksen mukaista kokoaikatyötä tai työaikalain mukaista 40 tunnin viikkotyöaikaa.
  - Myös kahta tai useampaa osa-aikatyötä tekevä voi jatkossa sopia työnantajinsa kanssa työn vähentämisestä, kun hakijan viikoittainen työaika on vähintään 35 tuntia.
- Kokonaistyöajan tulee vähentyä 40–60 %:iin normaalista. Työkyky ja osa-aikatyömahdollisuudet tulee tällöin arvioida niin, että otetaan huomioon työntekijän kaikki työsuhteet.
- Osa-aikatyöstä tulee sopia omavastuuajan jälkeen vähintään 12 arkipäivän ajaksi. Jos osa-aikatyö keskeytyy ennenaikaisesti, osasairauspäiväraha voidaan maksaa myös alle 12 arkipäivän toteutuneelta osa-aikatyöjaksolta riippumatta keskeytyksen syystä.

Osasairauspäivärahalla voidaan tukea työkyvyttömän henkilön työelämässä pysymistä ja paluuta työhön. Työntekijä sopii työnantajansa kanssa työhön paluusta osa-aikaisesti ja saa tältä ajalta Kelan maksamaa osasairauspäivärahaa. Ennen sopimuksen tekemistä työterveyslääkäri arvioi työntekijän työkyvyn sekä tämän mahdollisuudet tehdä työtään osa-aikaisesti.

Aloite osa-aikatyöjärjestelyyn voi tulla työntekijän lisäksi työnantajalta tai työterveyslääkäriltä, mutta sen käytön tulee olla aina vapaaehtoista. Työterveyshuollon ja mahdollisen muun hoitavan lääkärin yhteistyöllä on tärkeä merkitys arvioitaessa työkykyä sekä työhön paluuta tukevia toimia.

Osasairauspäivärahaa omavastuuajan jälkeen

Osasairauspäiväraha on tarkoitettu 16–67-vuotiaalle kokoaikatyötä tekeväälle työntekijälle tai yrittäjälle. Osasairauspäivärahaa voi saada vain

Osasairauspäivärahaa voi saada, kun hakija

- on työkyvyttömän työhönsä mutta kykenee tekemään osan työtehtävistään terveystään ja toipumistaan vaarantamatta
- on kokoaikaisessa työsuhhteessa, päätoiminen yrittäjä tai työskentelee samanaikaisesti useammassa osa-aikatyössä vähintään 35 h / viikko
- vähentää työskentelyään määräaikaisesti 40–60 %.

työntekijä, joka on ollut ennen työkyvyttömyyttä kokoaikatyössä. Myös kahta tai useampaa osa-aikatyötä tekevä voi sopia työnantajinsa kanssa työn vähentämisestä, jos hänen säännöllinen viikoittainen työaikansa on vähintään 35 tuntia. Kokonaistyöajan tulee tällöin vähentyä 40–60 %:iin normaalista.

Osasairauspäivärahaa voi saada myös päätoiminen yrittäjä, joka vähentää työskentelyä yrityksessään 40–60 % aiemmasta.

Osa-aikatyö voidaan aloittaa aikaisintaan omavastuuajan jälkeen eli työkyvyttömyyden alkamispäivän ja 9 sitä seuraavaa arkipäivää kestäneen kokoaikaisen sairauspoissaolon jälkeen.

Jos työnantaja maksaa osa-aikatyön aikana täyttä kokoaikatyön palkkaa, osasairauspäiväraha maksetaan työnantajalle.

Vapaaehtoinen järjestely

Työajan tulee vähentyä 40–60 %:iin kokoaikatyöstä. Tämä voidaan toteuttaa lyhentämällä joko päivittäistä tai viikoittaista työaika. Järjestely on sekä työntekijälle että työnantajalle vapaaehtoinen ja edellyttää määräajaksi tehtyä työsopimusta.

Myös yrittäjän tulee vähentää työaikaansa 40–60 %.

Työkyvyn arviointi

Työterveyslääkäri tai muu työntekijän työolosuhteet tunteva lääkäri laatii lääkärinlausunnon B osasairauspäivärahaa varten. Lausunnossa lääkäri arvioi työntekijän toimintakyvyn riittävyyttä työn vaatimuksiin sekä työkyvyttömyyden kestoa. Lääkärin tulee ottaa kantaa myös siihen, voiko työntekijä työkyvyttömyydestään huolimatta palata työhön osa-aikaisesti, ilman että työ vaarantaa hänen terveyttään ja toipumistaan.

Työterveyslääkäri voi arvioida työntekijän työkykyä suhteessa useampaan osa-aikaiseen työhön samalla kertaa, jos hän tuntee riittävästi työtävien sisällön ja terveydelliset edellytykset. Jos työntekijällä on esimerkiksi kaksi työtä, työolosuhteiden riittävä tuntemus voi kuitenkin edellyttää lausuntoa myös toiselta lääkäriltä.

Miten osasairauspäivärahaa haetaan?

Osasairauspäivärahaa voi hakea Kelan verkkopalvelussa www.kela.fi/asiointi tai osasairauspäivärahan hakemuslomakkeella SV8 www.kela.fi/lomakkeet.

Osasairauspäivärahaa on hyvä hakea heti, kun osa-aikatyön aloittamisesta on sovittu työnantajan kanssa. Takautuvasti sitä voi hakea 2 kuukauden ajalta. Liitteeksi tarvitaan työterveyslääkärin tai työolosuhteet tuntevan muun lääkärin laatima lääkärinlausunto B.

Palkansaajan tulee lisäksi esittää osa-aikatyösopimusta koskevat tiedot lomakkeella SV28 Ilmoitus Osasairauspäiväraha, jossa on myös työnantajan edustajan allekirjoitus. Sopimusta koskevat tiedot voi antaa myös asiointipalvelussa www.kela.fi, jolloin sekä työntekijän että työnantajan on annettava oma ilmoituksensa. Vaihtoehtoisesti hakemukseen voi liittää kopion osa-aikatyösopimuksesta.

Yrittäjän tulee liittää hakemukseen selvitys työajan vähentämisestä tai selvittää asia hakemuslomakkeessa.